

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 3

Till

Älvsjö stadsdelsnämnd

Revisorerna för Älvsjö stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2007. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Älvsjö stadsdelsnämnd.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2008-06-30.

Stockholm den 3 april 2008

På revisorernas vägnar

Bo Dahlström
ordförande

Karin Meding
sekreterare

Kopia till

t.f. stadsdelsdirektör Göran Sjödin

Till kommunfullmäktige
i Stockholms stad

REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR

ÄLVSJÖ STADSDELSNÄMND ÅR 2007

Vi har granskat Älvsjö stadsdelsnämnds verksamhet under år 2007.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente.

Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi tillstyrker att Älvsjö stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

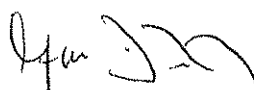
Stockholm den 3 april 2008

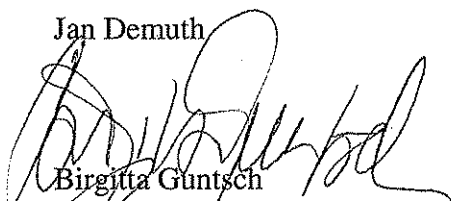
Bo Dahlström

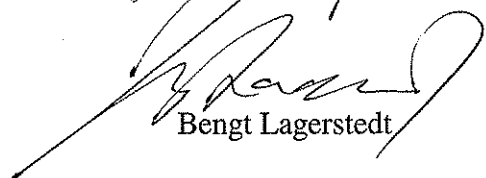
Lars Munters

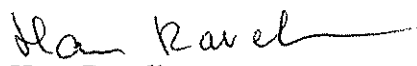
Jan Demuth

Birgitta Guntzsch

Bengt Lagerstedt

Hans Ravelius

Fredrik Bojerud

Annika Elmlund

Urban Karlsson

Amanj Mala-Ali

Siv Rodin

Älvsjö stadsdelsnämnd

Bilaga till revisionsberättelsen för år 2007

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Älvsjö stadsdelsnämnd redovisar ett budgetöverskott om 0,2 mnkr netto före resultatdispositioner. Efter resultatdispositioner är utfallet ett nettoöverskott om 7,0 mnkr, varav 5,4 mnkr på anslag 1. Det största underskottet finns inom äldreomsorgen och det största överskottet återfinns inom förskoleverksamheten.

Anslag 2 visar ett nettoöverskott mot budget på 1,6 mnkr beroende på att antalet bidragstagare blivit färre och att kostnaderna för ekonomiskt bistånd därmed blivit lägre. Arbetsmarknadsåtgärderna redovisar stora procentuella differenser brutto - både kostnader och intäkter blev 4,6 mnkr högre än budgeterat. Detta beror på fler personer i offentligt skyddat arbete och så kallade plusjobb inom skolorna och förskolorna än budgeterat. Liknande förhållande rådde även 2006, varför nämnden borde ha beslutat om omslutningsförändring under 2007.

Revisorerna bedömer att nämnden under år 2007 i huvudsak har nått de av kommunfullmäktige beslutade målen för verksamheten och genomfört de särskilda uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat till nämnden.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Nämndens verksamhetsplan är ett tydligt styrdokument som på ett tillräckligt sätt överensstämmer med fullmäktiges mål och uppdrag. Av planen framgår förutom kommunfullmäktiges mål även nämndens egna mål och vad som ska följas upp samt oftast hur uppföljningen ska genomföras.

Utöver de skriftliga redovisningarna i tertialrapporter och verksamhetsberättelse får nämnden muntliga redovisningar om verksamhets- och ekonomiutvecklingen i form av månadsrapporter sju gånger per år. Revisorerna bedömer att nämndens styrning har varit tillräckligt under året och att nämndens arbete med den interna kontrollen är tillräckligt.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Älvsjö stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2007 är rättvisande. Resultaträkningen innehåller dock kostnader för ombyggnader i lokaler som egentligen är att betrakta som investeringsutgifter. Bokföringen följer stadens regler men inte enligt kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Emellertid har stadsdelsnämnderna inte getts förutsättning att följa lag och sed eftersom de inte har tilldelats någon investeringsbudget för denna typ av åtgärder.

Rapportförteckning

Årsrapport 2007 för Älvsjö stadsdelsnämnd (nr 31 april 2008)

Årsrapport 2007

ÄLVSJÖ STADSDELSNÄMND

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I "årsrapporter" för nämnder och "granskningspromemorior" för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Särskilda granskningar som sker under året publiceras löpande som "revisionsrapporter" och i vissa fall som "promemorior".

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN
Revisionskontoret
www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 A, 1 tr
Postadress: 105 35 Stockholm
Telefon: 08-508 29 000
Fax: 08-508 29 399

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 3

Till

Älvsjö stadsdelsnämnd

Revisorerna för Älvsjö stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2007. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Älvsjö stadsdelsnämnd.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2008-06-30.

Stockholm den 3 april 2008

På revisorernas vägnar

Bo Dahlström
ordförande

Karin Meding
sekreterare

Kopia till

t.f. stadsdelsdirektör Göran Sjödin

(

(

(

(

Sammanfattning

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Älvsjö stadsdelsnämnd redovisar ett budgetöverskott om 0,2 mnkr netto före resultatdispositioner. Efter resultatdispositioner är utfallet ett nettoöverskott om 7,0 mnkr, varav 5,4 mnkr på anslag 1. Det största underskottet finns inom äldreomsorgen och det största överskottet återfinns inom förskoleverksamheten.

Anslag 2 visar ett nettoöverskott mot budget på 1,6 mnkr beroende på att antalet bidragstagare blivit färre och att kostnaderna för ekonomiskt bistånd därmed blivit lägre. Arbetsmarknadsåtgärderna redovisar stora procentuella differenser brutto - både kostnader och intäkter blev 4,6 mnkr högre än budgeterat. Detta beror på fler personer i offentligt skyddat arbete och så kallade plusjobb inom skolorna och förskolorna än budgeterat. Liknande förhållande rådde även 2006, varför nämnden borde ha beslutat om omslutningsförändring under 2007.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2007 i huvudsak har nått de av kommunfullmäktige beslutade målen för verksamheten och genomfört de särskilda uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat till nämnden.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Nämndens verksamhetsplan är ett tydligt styrdokument som på ett tillräckligt sätt överensstämmer med fullmäktiges mål och uppdrag. Av planen framgår förutom kommunfullmäktiges mål även nämndens egna mål och vad som ska följas upp samt oftast hur uppföljningen ska genomföras.

Utöver de skriftliga redovisningarna i tertialrapporter och verksamhetsberättelse får nämnden muntliga redovisningar om verksamhets- och ekonomiutvecklingen i form av månadsrapporter sju gånger per år. Revisionskontoret bedömer att nämndens styrning har varit tillräckligt under året och att nämndens arbete med den interna kontrollen är tillräckligt.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Älvsjö stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2007 är rättvisande. Resultaträkningen innehåller dock kostnader för ombyggnader i lokaler som egentligen är att betrakta som investeringsutgifter. Bokföringen följer stadens regler men inte enligt kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Emellertid har stadsdelsnämnderna inte getts förutsättning att följa lag och sed eftersom de inte har tilldelats någon investeringsbudget för denna typ av åtgärder.

Rapportförteckning

Årsrapport 2007 för Älvsjö stadsdelsnämnd (nr 31 april 2008)

INNEHÅLL	Sid
1 Årets granskning	1
2 Nämndens resultat	1
2.1 Ekonomiskt resultat	2
2.2 Verksamhetens resultat.....	3
3 Styrning, uppföljning och kontroll	6
3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året	7
3.2 Intern kontroll.....	10
4 Nämndens bokslut och räkenskaper.....	13

Bilagor

<i>Bilaga 1</i>	Revisionskontorets bedömningskriterier
<i>Bilaga 2</i>	Revisionsrapporter under perioden april 2007 - mars 2008

1 Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Älvsjö stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2007.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens bokslut, delårsrapporter och räkenskaper

Revisionen genomförs i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Inriktningen och omfattningen fastställs av de förtroendevalda revisorerna i den årliga revisionsplanen. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2007 – mars 2008 redovisas i *bilaga 2*.

Revisionskontoret har även följt upp nämndens åtgärder med anledning av tidigare revisionsrapporter. Uppföljningen redovisas under berört avsnitt i årsrapporten. Resultatet av uppföljningen har vägts in i den samlade bedömningen.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2 Nämndens resultat

I detta avsnitt redovisas om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare redovisas om verksamheternas resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Älvsjö stadsdelsnämnds ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredsställande.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2007:

Mnkr	Budget 2007	BOKSLUT 2007 Utfall	Avvikelse*		Budget- avvikelse 2006
			mnkr	%	
Anslag 1 (nämndens verksamhet)					
Kostnader	741,0	747,5	-6,5	0,9	-21,3
Intäkter	153,4	158,4	5,0	3,2	31,0
Nettokostnader anslag 1	587,6	589,1	-1,5	0,3	9,7
Anslag 2 (ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder)					
Kostnader	19,3	22,3	-3,0	15,5	-3,5
Intäkter	0,9	5,5	4,6	511,0	5,5
Nettokostnader anslag 2	18,4	16,8	1,6	8,7	2,0
Summa stadsdelsnämnd netto	606,0	605,8	0,2	0,0	11,7
Justerat netto, efter resultatöverföringar		599,0	7,0	1,2	6,0
Investeringar					
Utgifter	4,6	2,1	2,5	54,3	0,2
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettoutgifter investeringar	4,6	2,1	2,5	54,3	0,2

* - = underskott mot budget

Sammanfattningsvis visar nämnden ett nettoöverskott om 0,2 mnkr jämfört med driftbudgeten före resultatdispositioner.

Sammantaget redovisar *anslag 1* ett budgetunderskott på 1,5 mnkr netto. Det största *underskottet* finns inom äldreomsorgen (4,8 mnkr) och beror främst på ökade kostnader för placeringar inom särskilda boendeformer. Det största *överskottet* återfinns inom förskolan (5,8 mnkr). Minskade centrala kostnader för lokaler, verksamhetsområdeschef och barnomsorg på obekvämt arbetstid ledde till budgetöverskott.

Anslag 2 visar ett nettoöverskott mot budget på 1,6 mnkr. Överskottet är hänförligt till att antalet bidragstagare blivit färre och att kostnaderna för ekonomiskt bistånd därmed blivit lägre.

Inom anslag 2 visar arbetsmarknadsåtgärder stora procentuella differenser brutto - både kostnader och intäkter blev 4,6 mnkr högre än budgeterat. Detta beror på fler personer i offentligt skyddat arbete och så kallade plusjobb inom skolorna

och förskolorna än budgeterat. Liknande förhållande rådde även 2006, varför nämnden borde ha beslutat om omslutningsförändring av kostnader och intäkter under 2007.

Efter överföringen av skolverksamheten till utbildningsnämnden har stadsdelsnämnden nu totalt nio resultatenheter. De uppvisar ett samlat nettoöverskott om 6,4 mnkr för år 2007. Efter avdrag för stadens begränsningsregel, som innebär att överskott om högst 5 % av en resultatenhets bruttobudget får föras över, kommer 4,9 mnkr föras över till 2008. Då har hänsyn tagits till de 11,7 mnkr som fördes över från år 2006.

Två av resultatenheterna - en förskoleenhet och ett äldreboende - uppvisar underskott om 0,5 resp. 0,9 mnkr. Underskotten beror dels på svårigheter att fylla platserna på en av förskolorna och i familjedaghemmen, dels på att Solberga äldreboende efter ombyggnad till enrum har 14 platser färre. Förskolan flyttar till nya lokaler 2008 och Solberga äldreboende kommer 2008 att läggas samman i resultatenhet där även Älvsjö sjukhem och Älvsjö servicehus ingår.

Om hänsyn tas till resultatöverföring mellan åren för resultatenheterna redovisar nämnden ett samlat nettoöverskott om 7,0 mnkr.

För *investeringsbudgeten* redovisas ett överskott om 2,5 mnkr. Under året har en parkplan tagits fram till en kostnad av 1,3 mnkr för den vattenpark som planeras i Sjöängen. Anläggningen av vattenparken har blivit uppskjuten i avvaktan på vattendom som väntas komma hösten 2008.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2007 i huvudsak har nått de av kommunfullmäktige beslutade målen för verksamheten. Vidare bedöms att nämnden i huvudsak har uppfyllt sina egna mål för verksamheten och uppnått den i verksamhetsplanen angivna verksamheten.

Revisionskontoret har gjort en särskild granskning av nämndens måluppfyllelse för de mål som går att följa upp på ett relativt enkelt sätt, t ex genom att målen preciserar vilken kvantitet/kvalitet som ska nås.

Personal

Stadsdelsnämnden hade vid årets slut 15 personer som var s.k. preciserat övertaliga. Nio av dem har fått vikariat inom stadsdelsnämnden och en vikarierar på utbildningsnämnden, två har fått nya tillsvidareanställningar, två är tjänstlediga för studier och en är tjänstledig för att prova annat arbete.

Kommunfullmäktiges mål är att minska *sjukfrånvaron*. Nämndens totala sjukfrånvaro 2007 var 9,4 % vilket är en ökning jämfört med föregående år med 0,5 procentenhet. Revisionskontoret anser att sjukfrånvaron för helåret 2007 inte är jämförbar med tidigare år eftersom grundskolorna, särskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen tillhörde stadsdelsnämnden endast fram till halvårsskiftet, och skolpersonalen hade jämförelsevis låg sjukfrånvaro. Nämnden fortsätter sitt arbete med att satsa på arbetsmiljöfrågorna och på det hälsoarbete som förvaltningens hälsocoacher bedriver.

Barnomsorg

Kommunfullmäktiges mål för *barngruppernas storlek* är högst 14 barn i småbarnsgrupp, 1-3 år, och 18 barn i grupperna med de äldre barnen, 4-5 år. Enligt nämndens uppgifter i verksamhetsberättelsen finns inom Älvsjö totalt 78 barngrupper. 26 av grupperna är syskongrupper med barn i blandande åldrar, 30 är småbarnsgrupper och 22 grupper har barn i åldern 4-5. I tre av småbarnsgrupperna och i 15 av grupperna med 4-5 åringar överstiger barnantalet fullmäktiges mål. Genomsnittet är för småbarnsgrupperna är 13,3 och för 4-5-årsgrupperna 17,6.

Nämnden har uppfyllt *barnomsorgsgarantin* hela året.

Enligt kommunfullmäktiges mål ska stadsdelsnämnderna öka *andelen förskollärare* i barnomsorgen under 2007. Nämndens verksamhetsberättelse redovisar att andelen har ökat 1 procentenhet till 33 %.

Grundskola

Enligt kommunfullmäktiges mål ska andelen elever som lämnat grundskolan med behörighet till gymnasiet öka jämfört med föregående läsår (lå 2006/07 jämfört med lå 2005/06). Nämnden har redovisat att andelen är densamma som förra läsåret. Sjöängsskolan har ökat 10 procentenheter till 93 %, Johan Skytte-skolan har oförändrat 92 % medan Solbergaskolan har minskat med 11 procentenheter till 70 %.

Revisionskontoret har uppmärksammat att verksamhetsberättelsens nyckeltalsbilaga saknar uppgift för 2007 och att de uppgifter som redovisas för 2006 (92 %) inte överensstämmer med ovanstående. Uppgifterna bör kvalitetssäkras bättre.

Äldreomsorg

Enligt kommunfullmäktige ska stadsdelsnämnderna inrätta ett ledningssystem för kvaliteten och patientsäkerheten i enlighet med socialstyrelsens föreskrifter. Den hälso- och sjukvård, exklusive läkarinsatser, som nämnden tillhandahåller inom vård- och omsorg samt biståndsbedömd dagverksamhet omfattas. Stadsdelsnämnden beslutade i augusti om ett sådant system som även omfattar entreprenader och köp av enstaka platser.

Individ- och familjeomsorg - ekonomiskt bistånd

Enligt kommunfullmäktiges mål ska alla som är socialbidragsberoende på grund av arbetslöshet få en insats inom fem dagar. Nämnden har uppnått målet genom att alla har fått kontakt med Jobbcentrum inom denna tid. Antalet bidragshushåll var 135 i januari 2007 och i november 131.

Arbetsmarknadsåtgärder

Enligt kommunfullmäktiges mål ska arbetslösheten bland ungdomar minska. Nämnden har nått målet. Under året har 51 nya ungdomsärenden skrivits in på Jobbcentrum och 68 har kunnat avslutas då de har fått arbete, börjat studera eller gått till annan planering.

Tak- över- huvudet- garantin

Enligt kommunfullmäktiges mål ska alla hemlösa omfattas av tak-över-huvudet-garantin. Samtliga nytillkomna bostadslösa har beviljats akut boende på härbärge. Andra bostadslösa, t ex de med missbruksproblem har fått hjälp med placering på behandlingshem, inackorderingshem eller hotellhem.

Flyktingar som har fått arbete under introduktionsperioden

Enligt kommunfullmäktiges mål ska andelen nyanlända flyktingar som har arbete inom introduktionsperioden öka i jämförelse med 2006 års utgång. Nämnden bedömer att målet är delvis uppnått. I januari fanns 16 nyanlända flyktingar medan det i november bara var 6. Många nyanlända flyttar till annan stadsdel eller annan kommun. En av Älvsjös nyanlända flyktingar har fått arbete.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Revisionskontoret bedömer att nämnden har genomfört de särskilda uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat till nämnden.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Ej verkställda gynnande beslut

Enligt socialtjänstlagen ska stadsdelsnämnderna kvartalsvis rapportera gynnande beslut om bistånd som inte verkställts inom tre månader från beslutets datum. Länsrätten kan ålägga nämnden att betala sanktionsavgift om beslut inte verkställs inom skälig tid. Nämnden redovisar att två gynnande beslut inom äldreomsorgen och ett inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning inte var verkställda vid årets slut. Anledningen var i de två första fallen att personerna hade tackat nej till de tillgängliga platserna och i det tredje fallet att de kontaktpersoner som nämnden erbjöd tackade den sökande nej till.

Domar som har gått emot nämndens beslut

Under året har 86 besvär över nämndens beslut prövats i läns-/kammarrätten, vilket är ett besvär mindre än föregående år. Prövningarna resulterade i sex domar som gick emot nämndens beslut, varav två gällde individ- och familje-

omsorg, två ekonomiskt bistånd och två äldreomsorg. Nämnden hade vid årsskiftet verkställt alla domar.

Inspektioner av verksamheter

Skolverket har under 2007 genomfört inspektion av förskolorna i Älvsjö. De brister som påtalades var att förskolornas likabehandlingsplaner inte uppfyllde kraven. Alla förskoleenheter har nu reviderat sina planer som också ingår i enheternas verksamhetsplan för 2008.

Socialstyrelsen har avslutat ett ärende om en Lex Maria-anmälan mot Solberga vård- och omsorgsboende med anmodan om att den medicinskt ansvariga sjuksköterskans (MAS) riktlinjer avseende sjuksköterskors ansvar görs kända. Socialstyrelsen påtalade också att MAS ska samarbeta närmare med ASIH (Avancerad sjukvård i hemmet) i Långbro Park.

Arbetsmiljöverket har inspekterat Älvsjö vård- och omsorgsboende och påtalat brister i rutiner för ergonomi, hygien, skärmbildsarbete mm. Nämnden har svarat och väntar på besked från verket om åtgärderna är tillräckliga.

Arbetsmiljöverket har inspekterat Kvarnstugans gruppboende och påtalade bl a att skyddsombud och övrig personal ska ges tillfälle att delta i det systematiska arbetsmiljöarbetet och i riskbedömningen om hot och våld. Bristerna har åtgärdats och verket har avslutat ärendet.

Länsstyrelsens granskning av Solberga vård- och omsorgsboende 2005 har avslutats med anmodan till stadsdelsnämnden att vid ev. utbyggnad av platser omvandla korttidsplatsernas dubbelrum till enkelrum.

Länsstyrelsen har, efter att nämnden svarat vilka åtgärder som vidtagits, avslutat ett ärende om klagomål mot Älvsjö servicehus.

3 Styrning, uppföljning och kontroll

I detta avsnitt redovisas om nämnden har ett integrerat system för styrning, uppföljning och kontroll som säkerställer en ändamålsenlig verksamhet, en god ekonomisk hushållning och en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Älvsjö stadsdelsnämnds styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten tillräcklig.

3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2007 och gjort bedömningen att nämndens mål för verksamheterna bidrar till att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Enligt revisionskontorets bedömning är nämndens verksamhetsplan ett tydligt styrdokument som på ett tillräckligt sätt överensstämmer med fullmäktiges mål och uppdrag. Av planen framgår förutom kommunfullmäktiges mål även nämndens egna mål, i den mån de inte exakt sammanfaller med kommunfullmäktiges, och vad som ska följas upp samt oftast hur uppföljningen ska genomföras.

Nämnden har upprättat andra dokument för verksamheterna som är väsentliga för att kunna styra verksamheterna och som har efterfrågats i stadens anvisningar till verksamhetsplanen, t ex lokalförsörjningsplan, aktivitetsplan för upphandling och konkurrens mm. En plan för internkontroll antogs av nämnden i april. Planen innehåller fyra områden som valts efter genomförd väsentlighets- och riskanalys: Handläggning av boutredningsärenden, rapportering av delegationsbeslut, rekrytering, rutiner för hantering av ärenden med LASS-ersättning. Dessutom låg i planen att vissa kontroller skulle göras igen för att följa upp resultatet av 2006 års kontroller.

Nämndens uppföljningsarbete

Att ansvaret för drift och gator mm flyttades från stadsdelsnämnden till trafik- och renhållningsnämnden 1 januari och grundskolorna, särskolorna och skolbarnsomsorgen överfördes till utbildningsnämnden 1 juli medförde att nämnden behövde se över förvaltningsorganisationen. Denna resulterade i en ny förvaltningsorganisation från 1 juli 2007. Fram till omorganisationen fanns för kärnverksamheten två verksamhetsområden: förskola-skola och social omsorg. Även efter omorganisationen finns två verksamhetsområden, men den ena innehåller nu barn- och ungdom och den andra vuxna, funktionshindrade och äldre.

I syfte att effektivisera resursutnyttjandet har flera verksamheter bytt lokaler under året:

- Nätverkshuset och Öppna förskolan har flyttat in i förvaltningsbyggnaden. Detta har möjliggjorts genom de rum som lösgjordes efter att administrativa tjänster dragits ner till följd av skolornas övergång till utbildningsnämnden, att löneadministrationen gått över till servicenämnden och att förvaltningen sedan den 1 maj anlitat socialtjänstförvaltningen för stora delar av arbetet i kund- och leverantörsreskontran.

- De två fritidsgårdarna som låg i varsin ände av stadsdelsnämndens geografiska område, i Solberga och Långbrodal, har i november flyttat verksamheten till Ungdomens hus i Älvsjö centrum.

Nämndens enhetschefer har under 2007, liksom tidigare år, gjort nio budget-uppföljningar som redovisats för förvaltningsledningen. Vid ev. avvikelser diskuterar verksamhetsområdeschefen med berörd enhetschef vilka åtgärder som ska vidtas. Åtgärderna följs upp nästkommande månad. Utöver de skriftliga redovisningarna i tertialrapporter och verksamhetsberättelse får nämnden muntliga redovisningar om verksamhets- och ekonomiutvecklingen i form av månadsrapporter sju gånger per år. Revisionskontoret bedömer att nämndens styrning har varit tillräckligt under året.

Nämndens tertialrapporter följer stadens anvisningar men enligt revisionskontoret kan verksamhetsberättelsens del 1, som riktar sig till kommunfullmäktige, förbättras. För att lättare kunna urskilja uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål som redovisas i bilaga till verksamhetsberättelsen, bör informationen konsekvent vävas in i huvudtexten t ex på det sätt nämnden redovisar i verksamhetsberättelsens del 2 .

I övrigt ger dokumenten tillräckligt underlag för bedömning av ev. avvikelser från planerad verksamhet och återkoppling till fullmäktige om nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat.

Nämnden har lämnat följande ekonomiska prognoser under året:

Mnkr	Tertial- rapport 1	Tertial- rapport 2	Bokslut 2007	Avvikelse T2 - bokslut
Anslag 1 (nämndens verksamhet)				
Kostnader	732,7	760,5	747,5	13,0
Intäkter	151,7	159,0	158,4	0,6
Nettokostnader anslag 1	581,0	601,5	589,1	12,4
Anslag 2 (ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder)				
Kostnader	25,5	24,0	22,3	1,7
Intäkter	7,5	6,4	5,5	0,9
Nettokostnader anslag 2	18,0	17,6	16,8	0,8
Summa netto	599,0	619,1	605,8	13,3
Investeringar				
Utgifter	4,6	4,6	2,1	2,5
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettoutgifter	4,6	4,6	2,1	2,5

Sammanställningen visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapport 2 har varit mindre god totalt sett. Per verksamhet utmärker sig prognosen för förskolorna, äldreomsorgen och stöd och service till personer med funktionshinder vars nettokostnadsutfall sammantaget blev 13 mnkr lägre i bokslutet än vad som beräknades i tertialrapport 2.

Revisionskontoret bedömer, trots avvikelsen, att nämnden har fungerande arbetsformer för uppföljning av verksamhet och ekonomi. Den relativt stora skillnaden mellan tertialrapport 2 och bokslut, 2,1 %, förklaras till stor del av den osäkerhet som rådde kring hur lång tid utflyttningen från, och omflyttningen inom, Långbrobergs servicehus skulle ta. Från augusti fram till årsskiftet skulle tretton platser minska och vid tiden för tertialrapport 2 rådde osäkerhet om vart de boende skulle flytta och vilka kostnader nämnden skulle få för tomgångshyror mm. Under året har antalet platser på Långbroberg minskat från 91 till 27.

Ytterligare förklaringar till skillnaden mellan tertialrapport 2 och bokslut är att resultatenheterna har haft lägre kostnader under hösten än vad som prognostiserades. Detsamma gäller för både beställarenheten och utförarenheten inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

3.2 Intern kontroll

Nämndens interna kontroll

Den interna kontrollen omfattar allt i en verksamhets organisation, styrning, uppföljning och redovisning som syftar till att säkerställa en ändamålsenlig, effektiv och korrekt utförd verksamhet. Internkontrollplanen är ett medel för att följa upp den interna kontrollen.

Nämnden har ett aktuellt dokumenterat system för internkontroll och en internkontrollplan som grundas på genomförd väsentlighets- och riskanalys.

I årsrapporten för 2006 bedömdes att nämndens arbete med den interna kontrollen inte var helt tillräcklig på grund av att huvuddelen av granskningarna i årets plan för internkontroll inte var genomförda och avrapporterade till nämnden enligt plan. Inte heller för 2007 är samtliga granskningar som finns i årets plan slutförda och redovisade i nämnden. Å andra sidan innehåller verksamhetsberättelsen avrapportering av granskningar som gjorts utöver planen. Revisionskontoret bedömer därför att nämndens arbete avseende den interna kontrollen är tillräckligt.

Särskilda granskningar

*Kontroll av löneutbetalningar via LISA-självservice
(Promemoria nr 7/2007)*

Den granskning som revisionskontoret genomförde under år 2006 av tio nämnders interna kontroll i lönehanteringen visade att det saknades systematiska kontroller av lönetransaktioner från LISA-självservice. Under 2007 har revisionskontoret genomfört en uppföljande granskning av sju stadsdelsnämnder och sju facknämnder i syfte att undersöka om stadens nämnder har anpassat sina arbetssätt för att säkerställa tillräcklig intern kontroll av självservice-transaktionerna.

Årets granskning visade att det fortfarande - med undantag av socialtjänstnämnden - inte görs några kontroller av LISA-självservice-transaktioner av andra än budgetansvariga chefer. Enligt revisionskontorets bedömning är detta inte tillräcklig intern kontroll eftersom cheferna själva är en del av lönerutinen.

Det framkom tydligt att PAS (stadsledningskontorets personalstrategiska avdelning) inte har nått ut till förvaltningarna med information om controller-behörigheten i LISA-självservice och på vilket sätt den kan användas. De som hade controller-behörighet i systemet var löneadministratörer som dels inte använde behörigheten, dels redan hade slutat eller var på väg till service-nämnden. Då allt mer kommer att registreras i LISA-självservice måste nämnderna snarast införa nya kontrollrutiner. Revisionskontoret förordar att de

nämnder som ännu inte har utsett en person med uppgift att kontrollera löneutbetalningar, snarast utser en person med controllerbehörighet till systemet. Nämndernas ansvar för den interna kontrollen kvarstår även efter att service-nämnden övertagit löneadministrationen.

Revisionskontoret noterade att det förekom olika självservicerutiner för rapportering av sjukdom och vård av sjukt barn. Antingen registrerade den anställde själv när han/hon kom tillbaka i tjänst eller så skötte en person med assistentbehörighet i systemet dessa registreringar från första frånvarodagen.

I granskningen framkom också att när LISA-självservice byggdes upp, har PAS förbisett att nämndernas delegationsordningar varierar. Systemet förutsätter att det som registreras alltid kan beslutas/godkännas av chef på enhetsnivå, d v s med behörighetsrollen arbetsledare i systemet. Detta måste snarast åtgärdas i systemet eftersom delegationsordningen utgör grunden för tilldelning av behörigheter i LISA-självservice.

Promemorian överlämnades till kommunstyrelsen för yttrande och behandlades av styrelsen den 12 december 2007. Av yttrandet framgår att stadsledningskontoret har begärt in uppgift från samtliga förvaltningar om vilka som ska inneha controllerbehörighet i systemet. Ett informationsmöte ska anordnas för dessa personer. Stadsledningskontoret kommer också på de månatliga personalchefsträffarna att betona vikten av denna kontrollfunktion och avser att begära in uppgifter från förvaltningarna över resultatet av de kontroller som utförs under det första halvåret 2008.

Av yttrandet framgår att kommunstyrelsen rekommenderar att sjukdom och vård av sjukt barn inte ska registreras av den anställde själv. Vidare framgår att diskussioner har inletts med leverantören om möjligheten att tekniskt kunna anpassa systemet till de olika delegationsordningar som finns.

Risk för felaktigheter vid utbetalning av ekonomiskt bistånd

Revisionskontoret har granskat tio stadsdelsnämnders arbete med att förebygga felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Granskningen har fokuserats på risker för fel i handlägningsprocessen från ansökan till beslut. Syftet har varit att få svar på frågan om nämndens interna kontroll säkerställer en ändamålsenlig, effektiv och korrekt handläggning. Revisionskontoret har genom dokumentgranskning och intervjuer kartlagt hur stadsdelsnämnderna arbetar för att säkerställa att felaktiga utbetalningar inte sker. Verifiering har skett genom granskning av ett begränsat antal ärenden där behovet av bidrag är orsakat av arbetslöshet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Älvsjö stadsdelsnämnd i huvudsak har tillfredsställande system och rutiner för att förebygga felaktiga

utbetalningar men att kontrollerna i vissa led av handlägningsprocessen kan förbättras. Nämnden bör även förstärka tillsynen av enhetens kontrollarbete.

Granskningen har tydliggjort vissa begränsningar i nämndens möjlighet att genomföra en fullständig kontroll av de faktorer som ska ligga till grund för prövningen av rätten till ekonomiskt bistånd, t ex "svarta" inkomster. En fullständig kontroll kräver tillgång till information i andra myndigheters register, vilket idag begränsas av bl a sekretesslagens bestämmelser.

Revisionskontoret har i en *ärendegranskning* valt ut ett antal ärenden för att kontrollera förekomsten av felaktigheter eller brister i samband med ansökan, förvaltningens kontroll och beslut. Granskningen visar att hälften av de granskade ansökningarna var fullständigt ifyllda. För att motverka felaktiga utbetalningar är det viktigt att handläggaren kontrollerar att ansökan är korrekt ifylld. Vid ansökan om ekonomiskt bistånd är det viktigt att de uppgifter som den sökande lämnar i sin ansökan också kontrolleras. Enligt granskningen var samtliga ärenden tillräckligt kontrollerade. Det framgick tillräckligt tydligt vad som motiverade besluten, vilket är viktigt för att den biståndssökande ska kunna överklaga. Samtliga beslut har fattats i enlighet med nämndens delegationsordning.

Revisionskontorets *intervju och dokumentgranskning* visar att det i huvudsak finns interna riktlinjer för arbetet med handläggning av ekonomiskt bistånd. Stadens centrala riktlinjer utgör det grundläggande dokumentet för hanteringen. Revisionskontoret har noterat att riktlinjerna, sedan de reviderats av fullmäktige den 1 oktober 2007, har förtydligats vad gäller de kontroller som ska ske i samband med ansökan.

Älvsjö stadsdelsnämnd bedöms ha former för löpande information till berörd personal om förändringar och nyheter i de lagar och riktlinjer som styr verksamheten. Detta i kombination med enhetens veckovisa ärendegenomgångar säkerställer att personal som handlägger och beslutar om biståndet har kunskaper om de regler som gäller.

Idag är det möjligt för en enskild handläggare att själv hantera hela processen från ansökan till beslut om utbetalning. Alla handläggare har behörighet att lägga upp nya klienter, göra ändringar i inlagda uppgifter och besluta om utbetalning av bidrag i verksamhetssystemet Paraplyet. Det finns inte någon koppling mellan systemet och nämndens delegationsordning. Enheten tillämpar dock en arbetsfördelning där fler än en handläggare är involverad i arbetet med en och samma bidragsansökan, vilket reducerar riskerna för felaktigheter. För att ytterligare reducera riskerna bör nämnden säkerställa att det finns manuella kontroller som kan komplettera systemet. Nämnden bör löpande i efterhand kontrollera vilka ändringar som gjorts av tidigare inlagda grunduppgifter om den sökande.

Revisionskontoret bedömer att den sökande får en tydlig skriftlig information och vägledning om vad som gäller för en korrekt ansökan, vilket i sin tur förebygger felaktiga utbetalningar.

Ett viktigt inslag i den interna kontrollen av verksamheten är de stickprovs-kontroller som genomförs i efterhand av beslut och utbetalningar. Enhetschefen genomför individuella ärendegenomgångar med berörda handläggare av alla aktuella ärenden två gånger per år. Det saknas dock dokumentation av de kontroller och de iakttagelser som gjorts i samband med genomgången. Revisionskontoret rekommenderar förvaltningen att upprätta en rutin för hur kontrollerna ska dokumenteras. Kontoret har även uppmärksammat att enhetschefen utsetts till kontrollansvarig för enhetens arbete, men att denne också medverkar i det arbete som ska kontrolleras. Detta innebär att enhetschefen kontrollerar sig själv, vilket inte är tillfredsställande. Nämnden rekommenderas därför att förstärka sin tillsyn av verksamheten genom en oberoende kontroll av hela enhetens arbete där även chefers insatser inkluderas.

Anlitande av oseriösa leverantörer

Revisionskontoret har genomfört en uppföljning av föregående års granskning om nämnderna anlitat oseriösa leverantörer. Med oseriösa leverantörer avses i detta sammanhang i första hand leverantörer som finns upptagna på Svensk Handels varningslista. Granskningen genomfördes genom att matcha leverantörer på varningslistan med stadens leverantörsregister i Agresso. Älvsjö stadsdelsnämnd hade inte betalat några fakturor utställda av oseriösa leverantörer.

4 Nämndens bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas om nämndens bokslut och delårsrapport är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed och stadens regler och anvisningar.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Älvsjö stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2007 är rättvisande.

Resultaträkningen innehåller dock kostnader om ca 9,0 mnkr som avser ombyggnader i lokaler, varav 1,5 mnkr avser förvaltningsbyggnaden, 1,3 mnkr avser ombyggnad av Ungdomens hus och 6,2 mnkr för installation av solceller etc. i skolor och förskolor. För det sistnämnda finns motsvarande belopp bokfört som intäkt från Miljömiljardens projekt "Resurseffektiva lokaler".

Ombyggnadskostnaderna har redovisats enligt stadens regler men inte enligt kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. I sammanhanget ska

nämnas att stadsdelsnämnderna inte har getts förutsättning att följa kommunala redovisningslagen eftersom de inte har tilldelats någon investeringsbudget för denna typ av åtgärder.

Nämnden har ännu inte i enlighet med stadens regler från 2005 begärt hos stadsledningskontoret att få ett särskilt konto för att förvara andras pengar, s.k. egna medel och dödsbomedel, skilt från stadsdelsnämndens medel.

Maria Lövgren
Enhetschef

Karin Meding
Revisor

BILAGA 1

Revisionskontorets bedömningskriterier

Bedömning

För avsnitten 2 Nämndens resultat och 3 Styrning uppföljning och kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/</i>	
<i>Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Oacceptabelt/Oacceptabel</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Nämndens bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

<i>Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande</i>

Nämndens resultat

Bedömningskriterier

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamheternas resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat är förenligt med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina egna mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet och kvalitet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, policydokument, reglementen, riktlinjer mm.

Styrning, uppföljning och kontroll

Bedömningskriterier

Nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhetssyn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och en god ekonomisk hushållning, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Styrning

- Nämnden har ett ändamålsenligt system för styrning med utvärderingsbara och om möjligt mätbara mål som kopplar ihop resurser, prestationer, resultat och effekter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/utvärderingsbara mål för ekonomi, prestationer och kvalitet
- Nämnden har en ändamålsenlig organisation med en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- Nämnden har ett system för intern kontroll som säkerställer en effektiv och rättssäker verksamhet samt förebygger allvarliga fel och skador.

Uppföljning

- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämndens uppföljningsdokument ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi, verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har fungerande arbetsformer för rapportering av delegationsbeslut till nämnden.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Bedömningskriterier

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

BILAGA 2

Revisionsrapporter under perioden april 2007 – mars 2008

Samtliga rapporter finns tillgängliga på www.stockholm.se/revision

2007:2	Så använder lärarna sin arbetstid enligt tidmätning under två veckor i november 2006
2007:3	Stadens flyktingmottagande
2007:4	Uppdraget som biståndshandläggare inom äldreomsorgen
”Det är vi som ska se till att människor får rätt hjälp till så låg kostnad som möjligt”
2007:5	Stadens arbete med EU:s normer för partiklar (PM10) och kvävedioxid
2007:6	Granskning av exploateringsnämndens skydd mot korruption
2007:7	Så används stadens lärarresurser enligt granskning på högstadiet vid tio grundskolor
2007:8	Stadsbyggnadsnämndens hantering av bygglov och bygganmälan
2007:9	Kvalitetsarbete inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning
2007:10	Stadens informationssäkerhet med avseende på organisatorisk och teknisk IT-säkerhet – sekretessbelagd
2007:11	Underhållsbehov i stadens anläggningar och fastigheter
2008:1	Stadens säkerhetsarbete
Uppföljning av tidigare granskning
2008:2	Trafikansvaret i exploateringsprocessen
Gränssnitt eller samarbetsytor?

Promemorior under perioden april 2007 – mars 2008

- 2007:2** Granskning av överträdelse av upplåningsram
(Granskningen avser kommunstyrelsen, stadsledningskontoret och dess enhet för finansstrategi)
- 2007:3** Granskning av bokslut 2007-06-30
- 2007:4** Alternativa boendeformer för hemlösa
Förstudie med förslag till fortsatt granskning
- 2007:5** Fyra stadsdelsnämnders uppföljning av egen regi respektive upphandlad verksamhet för äldre och personer med funktionsnedsättning
- 2007:6** Stadens samordning, uppföljning och kontroll av EU-projekt
- 2007:7** Kontroll av löneutbetalningar via LISA-självservice